

Kimler Yıpranma Zammı Alıyor?

Çalışanların bazıları hakkında, çalışma sürelerinin her 360 günü karşılığında belli sürelerle “fiilî hizmet süresi zammı” (yıpranma zammı) uygulanıyor. -

05.03.2017

Emekliliğe ilişkin haklar üzerinde etkisi olan yıpranma zammının; hangi işyerlerinde (kamu ve özel), hangi işlerde ve hangi görevlerde bulunanlar hakkında hangi sürelerle uygulanacağı, 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda düzenlenmiştir.

Bu belirlemeye göre, fiili hizmet süresi uygulamasından yararlanacak olanlar ile bunların her 360 günlük çalışma süresi karşılığında yararlanacağı fiili hizmet süreleri şöyle:

Kapsamdaki İşler/İşyerleri	Kapsamdaki Sigortalılar	Eklenecek Gün Sayısı
1) Kurşun ve arsenik işleri	-Kurşun üretilen galenit, serüzit, anglezit gibi cevherlerin çıkarılmasına ilişkin maden ocağı işlerinde çalışanlar. -Kurşunlu madenlerden yahut içinde kurşun bulunan kül, maden köpüğü, kurşun fırın kurumu, üstübeç artığı ve benzeri maddelerden kurşun üretimi için yapılan izabe işlerinde çalışanlar. -Antimuan, kalay, bronz ve benzeri maddelerle yapılan kurşun alaşımı işlerinde çalışanlar.	60
	- Kurşun izabe fırınlarının teksif odalarında biriken kuru tozları kaldırma işlerinde çalışanlar.	90

2) Cam fabrika ve atölyeleri	-Cam yapımında kullanılan ilkel maddeleri toz haline getirme, eleme, karıştırma ve kurutma işlerinde (bu işleri yapmak üzere tam kapalı odalar içinde otomatik makineli tesisat veya çalışma ortamındaki tozları sağlık için tehlike oluşturmayacak düzeye indiren havalandırma tesisatı bulunmadığı takdirde) çalışanlar. -Eritme işlerinde (otomatik besleme fırınlarıyla çalışılmadığı takdirde) çalışanlar. -Ateşçilik işlerinde çalışanlar. -Üfleme işlerinde (tamamen otomatik makinelerle yapılmadığı takdirde) çalışanlar. -Basınçla yapılan cam işlerinde (cam tazyiki işleri) çalışanlar. -Ayna camı sanatında potalı cam dökümü işlerinde (potalar kalıp masasına mekanik araçlarla taşınmadığı takdirde) çalışanlar. -Camı fırın başından alma işlerinde çalışanlar. -Yayma fırınlarında düzeltme işlerinde çalışanlar. -Traş işlerinde çalışanlar. -Asitle hak ve cilâlama işlerinde çalışanlar. -Basınçlı havayla kum püskürten cihazlarla yapılan işlerde (çalışma ortamındaki tozları sağlık için tehlike oluşturmayacak düzeye indiren havalandırma tesisatı bulunmadığı takdirde) çalışanlar. -Pota ve taş odalarında görülen işlerde çalışanlar.	60
--	--	------------------

3) Cıva üretimi işleri sanayii	-Cıva izabe fırınlarında görülen işlerde çalışanlar. -Elementer cıva bulunan ocaklarda görülen işlerde çalışanlar.	90
4) Çimento fabrikaları	-İlkel maddeleri kırma, ufalama, ezme, eleme ve karıştırma işlerinde çalışanlar. -Otomatik fırınlarda pişirme işlerinde çalışanlar. -Klinkeri öğütme, eleme, torba ve fıçılara koyma işlerinde (otomatik olarak tozun etrafa yayılmasını önleyici bir düzenleme yapılmadığı takdirde) çalışanlar.	60
5) Kok fabrikalarıyla termik santraller	-Ateşçilik, ocak temizliği, jeneratör, doldurma, boşaltma ve temizleme işlerinde çalışanlar. -Kimyasal arıtma işlerinde çalışanlar. -Gazın geçtiği cihaz ve boruların onarılması ve temizlenmesi işlerinde çalışanlar. -Kok fabrikalarında kömür ve ocak işlerinde çalışanlar. -Elektrik enerji üretim santrallerinin kazan dairesindeki ateşçilik, kül ve kömürlerin taşınması işlerinde çalışanlar. -Termik santrallerle her çeşit buhar kazanlarının kazan dairesindeki ateşçilik, kül ve kömürlerin taşınması işlerinde çalışanlar.	60
6) Alüminyum fabrikaları	-Alüminyum oksit üretimi işlerinde çalışanlar. -Alüminyum bronz hazırlama işlerinde çalışanlar. -Alüminyum madeni üretimi işlerinde çalışanlar.	60

7) Demir ve çelik fabrikaları	-Demir izabe fabrikalarında cevherin demire çevrilmesi işleriyle boru fabrikalarının fırın ve döküm dairelerinde yapılan işlerinde çalışanlar. 2) Çelikhanelerin çelik yapılan fırınlarıyla bunların teferruat ve eklentilerinden olan ikinci derecedeki fırınlarda ve konvertörlerde yapılan işlerinde çalışanlar. -Sıvı haldeki demir ve çeliğin tesisat ve teçhizatla veya mekanik olarak taşınmasına ilişkin işlerde çalışanlar. -Sıcak veya sıvı haldeki cürufun taşınması ve işlenmesi işlerinde çalışanlar. -Haddehanelerde (soğuk demirle çalışılan haddehaneler hariç), fırınlarda, hadde serilerinde, haddehaneyi kızgın veya sıvı çelik yahut demirle besleyen tesisat ve araçlarla görülen işlerle kızgın halde olan yarı mamul parçaların kesilmesi ve hazırlanması işlerinde çalışanlar.	90
8) Döküm fabrikaları	-Döküm kalıp ve maçalarının yapılması ve döküme hazır duruma getirilmesi işlerinde çalışanlar. -Döküm şarjının hazırlanması ve her çeşit maden eritme (izabe) fırınlarının döküme hazır duruma getirilmesi işlerinde çalışanlar. -Maden eritme ve dökme işlerinde çalışanlar.	60
9) Asit üretimi yapan fabrika ve atölyeler	-Asit için hammaddelerin hazırlanması işlerinde çalışanlar. -Asidin yapılma safhalarındaki işlerinde çalışanlar. -Baca gazlarından asit elde edilmesi işlerinde çalışanlar.	90

10) Yeraltı işleri	-Maden ocakları (elementer cıva bulunduğu saptanan cıva maden ocakları hariç), kanalizasyon ve tünel yapımı gibi yer altında yapılan işlerde çalışanlar.	180
11) Radyoaktif ve radyoionizan maddelerle yapılan işler	-Doğal ve yapay radyoaktif, radyoionizan maddeler veya bütün diğer korpüsküler emanasyon kaynakları ile yapılan işlerde çalışanlar.	90
12) Su altında veya su altında basınçlı hava içinde çalışmayı gerektiren işler	-Su altında basınçlı hava içinde çalışmayı gerektiren işlerden 20-35 metreye kadar derinlik veya 2-3,5 kg/cm² basınçta yapılan işlerde çalışanlar.	60
	-Su altında basınçlı hava içinde çalışmayı gerektiren işlerden 35-40 (40 hariç) m. derinlik veya 3,5-4 (3,5 hariç) kg/cm² basınçta yapılan işlerde çalışanlar. -Dalgıçlık işinde çalışanlar.	90
13) Türk Silâhlı Kuvvetlerinde	-Subay, yedek subay, astsubay, uzman jandarma ve uzman erbaşlar.	90
14) Emniyet ve polis mesleğinde, Milli İstihbarat Teşkilatında	-Asaleti onaylanmış olmak şartıyla adaylıkta geçirilen süreler dahil polis, komiser yardımcısı, komiser, baş komiser, emniyet amiri, emniyet müdürleri ile bu ve daha yukarı maaş ve derecelerdeki emniyet mensupları. -Milli İstihbarat Teşkilâtı mensupları.	90

15) İtfaiye veya yangın söndürme işleri	-Yangın söndürme işlerinde çalışanlar.	60
16) Basın ve gazetecilik mesleğinde	-Basın Kartı Yönetmeliğine göre basın kartı sahibi olmak suretiyle fiilen çalışanlar.	90
17) Türkiye Radyo Televizyon Kurumu	-Basın Kartı Yönetmeliğine göre basın kartı sahibi olmak suretiyle, Türkiye Radyo Televizyon Kurumunda haber hizmetinde fiilen çalışanlar.	90
18) Türkiye Büyük Millet Meclisi	-Yasama organı üyeleri ile dışardan atanan bakanlar.	90

Not: Yasama organı üyeliği veya bakanlık yapanlar hariç, fiili hizmet süresi zammı kapsamında olan işyerlerinde çalışan sigortalıların çalışılan ayın bazı günlerinde kapsam dışı işlerde geçen süreleri ile kapsamda olan işlerde fiilen çalışmayarak risklerine maruz kalmadıkları tatil günleri ile yıllık izin, ücretsiz izin, ücretli izin, sıhhi izin ve eğitim kurs süreleri fiili hizmet süresinden sayılmamaktadır. TSK ve Emniyet personeli için ise, ücretsiz izin süreleri dışındaki diğer süreler fiili hizmet süresinden sayılmaktadır.

Kaynak: memurunyeri.com

Telefon: +90 (312) 473 84 23

E-Posta: mts@mevzuattakip.com.tr

Adres: Çetin Emeç Bulvarı Hürriyet Cad. No: 2/12 Çankaya ANKARA